

Da Krigen brød ud, skabtes der naturligvis en særlig stor Uro indenfor Søfartskredse; thi intet Erhverv har under Krigsforhold, eller naar det trækker op til Krig, en saa truet Stilling som Skibsfarten.

De internationale folkeretlige Regler er jo nu en Gang saaledes, at medens de til en vis Grad yder Beskyttelse over privat Ejendom paa Landjorden, finder dette ikke Sted paa Søen; og enhver er derfor sikkert klar over, at dansk Skibsfart med eet Slag vilde have lidt et uhyre Tab — ja, være tilintetgjort —, dersom Krigens Bandstraale ogsaa havde ramt vort Land.

Der blev i de Dage talt meget om, hvad vi helst skulde gøre: enten lade vore Skibe blive helt borte eller lade dem trække hjemefter. Og endskønt vi neppe kunde haabe paa stor Beskyttelse i vort eget Land, saa droges Skibene lidt efter lidt tilbage hjemtil; og en statistisk Oversigt over den danske Tonnages Anvendelse i Krigsperioden vil med Sikkerhed udvise, at den i langt højere Grad end under normale Forhold har været knyttet til Danmark.

Bestræbelserne for at trække Farten til Danmark modarbejdedes ved Krigens Begyndelse i nogen Grad ved en særlig Omstændighed, som jeg skal omtale. Medens vi — saaledes som Indenrigsministeren fremhævede det i Tinget ved Forelæggelsen af dette Lovforslag — har været ret hurtige i Vendingen herhjemme med Paalæggelse af Krigsskatter og Byrder, var vi ved Krigens Begyndelse i Modsætning til andre Lande, f. Eks. Sverige og Norge, meget langsomme til at skaffe de nødvendige Pengemidler frem til Importhandelens Fortsættelse. Sagen var, at man paa Grund af Krigsforholdene gik over til at forlange kontant Betaling for Varerne, forinden de kunde blive afskibet. Der laa i den Tid mange Skibe paa den anden Side Atlanterhavet og ventede paa Lejlighed hjemefter til særdeles billige Fragter; en stor Del af dem blev liggende derovre i længere Tid i Haab om at faa Fragter til Danmark. Det lykkedes i Regelen ikke, og en Del af dem besørgede i ethvert Tilfælde til meget billige Rater Importen til Norge og Sverige.

Forinden jeg gaar videre i den Udvikling, som jeg gerne vilde fremkomme med, ønsker jeg at udtale, at der er to Omstændigheder, som trykker mig noget.

Den ene er den, at Indenrigsministeren saa stærkt har betonet, at han haabede, man vilde skære rask igennem de tekniske Indvendinger, som utvivlsomt vilde fremkomme fra Skibsfartens Side. Det er nu klart, at man let vil kunne bedømme enhver Indvending, der er fremsat paa Grundlag af den Sagkundskab, som vi maa forudsættes at sidde inde med, som en „teknisk“ Indvending — men det er dog mit Haab, at man vil betragte vore Betæneligheder ikke som tekniske Indvendinger, der kun opstilles for at gøre Vanskeligheder, men derimod som velovervejede og alvorlige Tanker, som har Krav paa at blive taget i Betragtning.

Det andet, der trykker mig, er en Udtalelse, som Hr. Folketingsmand *Neergaard* har fremsat i Tinget — saa vidt jeg erindrer sekunderet af andre Talere. Folketingsmanden talte om de Trusler, der var fremsatte fra Skibsfartens Side i Anledning af de foreliggende Lovforslag. Jeg ved nu ikke af, at saadanne Trusler er fremsatte i alvorlig Form fra ansvarlig Side. Men jeg vilde gerne have, at det skulde forstaaes, at vi — naar vi er kommet her for at tale om en efter vor Opfattelse for Skibsfartserhvervet meget alvorlig Situation — maa føle det som en Pligt — uden at vi fremsætter Trusler — at søge at vise, hvilken Indflydelse Gennemførelsen af dette Lovforslag efter vor Mening vil kunne faa for den danske Skibsfarts Udvikling. Naar vi derfor fremdrager de uheldige Virkninger, som utvivlsomt maatte blive en Følge af Lovforslagets Gennemførelse, saa beder jeg Dem om, at De vil optage mine Udtalelser i den Aand, hvori de er fremsatte, og at De altsaa vil se dem ikke som Trusler, men kun som Udslag af Skibsfartens Følelse af Pligt til at udtale sin alvorlige Mening, selv om den paa Punkter er stærkt advarende. Det vilde nemlig med Rette kunne bebrejdes Skibsfarten, om vi nu — da man har givet os Lejlighed til at tale — tav stille, naar det saa senere viste sig, at Lovens Gennemførelse fik de uheldigste Følger, ikke alene for dansk Skibsfart, men ogsaa for hele det danske Erhvervsliv.

Der er i Tinget under Debatten fremført meget, som ikke har glædet den danske Skibsfart, men der er dog ogsaa sagt Ting, som har vidnet om Forstaaelse i flere Retninger. Jeg vil herunder gerne slaa fast, at Folketingsmand *Stæuming* nævnede, at det sikkert ikke var de danske Redere, men Verdensskibsfarten eller Situationen i al Almindelighed, der var Skyld i de stærke Fragtstigninger. Finder denne Udtalelse, hvad jeg haaber, almindelig Genklang, er hermed fastslaaet, at den danske Skibsfart ikke staar i direkte Opposition til den danske Befolkning.

Man har derimod, efter hvad der er kommet frem dels i Pressen og dels i Tinget,